

עין משפט
נר מצוה

לג:

השתא אם אחר חגסה קיס לן דשבת ופגם לאזיזה
הוי חגסה אזיזה הקנס זעיי לשלומי לה (א) וגראה
דלא קשה מידי דליכא לאוקמה צנערה שנתארסה
וגתגרשה שיש לה קנס וקנסה לעצמה (ו) (לר' יוסי
הגלילי) כדתנן פרק אלו נערוֹת (כמוצות דף לט.)
דמתא הבא על צמו פטור משום שמתחייב צנפשו
מיהו הא דקמני הכא או פתה את צמו לא אחי
שפיר שהרי מחלה לו ושמתא איכא לאוקמה
צקענה דלאו צת מחילה היא וכרצנן דאמר'
התם קטנה יש לה קנס ולפי' הקונט' אין להקשות
למה לך למימנייה צסמוך עד שישמעו מפי
התוצע כיון דכבר אשמעי' הכא (ב) דסיפא
אשמעי' משום שלא ציד עצדו דאע"פ דשלוחו
הוא לא מייחייב: **בבא** בהרשאה.

אע"פ דפסקינן צמרובה (ב"ק דף ע. ושם)
דשילת שויה ומנן (לקמן דף לה.) שילת ציד
צנו ציד עצדו פטור הכא עדיף שיש לו כח
להוציא ממון כמו לצעלים עצמן וא"ת אחתי
תקשי הא מנה לפלוני ציד פלוני וצא צלא
הרשעה חייבין דומיא דכהן דלא שייך הרשאה
ואר"י דיתור משנה אחא לאשמועינן דוקא
צכה"ג פטור צכל ענין דלא משכחת חיובא
אצל מנה לפלוני ציד פלוני זימנין דמשכח
חיובא כמו צצא צהרשאה: **היבא** דלא
בפריה כתבינן. ואיירי שאחר שכתב לו
הרשאה כפר לו ולמ"ד צמרובה (ב"ק דף
ע.) אפילו לא כפר ליה לא כתבינן מוקמינן
מתני' דהכא צפקדון דהא טעמא דלא
כתבינן מפרש התם משום דגול ולא
מתיאשו הצעלים שנייהו אין יכולין להקדים
ופקדון יכול להקדים כדמוכח התם דמייתי
עלה לעיל (דף סט.) לסייעתא מהא דתנן
אין הגונב אחר הגנב משלם תשלומי כפל
וצפקדון משלם כדתנן צפ' המפקד (ב"מ דף
לג.) וכן מוכח צהמוכר את הספינה (ב"ב דף
פח.) גצי ההוא צצרה דלייתי קארי פסום
נהרה אמו צ"ע שקול חדא חדא ואמר הרי
הם מקודשים לשמים ומסקינן דאי לאו
דקילי דמייהו קדשי דצרותא דמרייהו קיימי
א"נ איכא לאוקומא צמקרקעי דודאי
כתבינן ליה * דקרקע אינה נגולת וכמ"ד
לקמן פרק שזועת הפקדון (דף לו:) המשציע
עדי קרקע חייב והא דלא משני הש"ס הכי
דדוה ניחא לכולהו לישני משום דלא חייש
לשנויי אלא לפי לשון שתופס עיקר מיהו
קשה צפרק יש צבור (צבורות דף מח.)
גצי צ' נשים של צ' אנשים שלא ציצכו
וילדו שני זכרים מת אחד מהן צתוך ל' יום
אם לכהן אחד נתנו יחזור להן ה' סלעים
ומוקי לה צצא צהרשאה והתם לא שייך לא
פקדון ולא קרקע דאין פודין צקרקעות
מיהו התם נמי איכא לשנויי צצא צמעמד
שלשתן ור"ת פוסק כדתבינן אפילו
אמעטנלי דכפרייה דטעמא דלא כתבינן
מפרש (י) (כמוצות דף סח ושם)

משום דמיחוי צשיקרא (י) (וצפרק כל
הגט (גיטין דף כו: ושם) וצהכותב (כמוצות
דף פה. ושם) מסקינן דלמיחוי לציקרא לא
חיישינן ואין להאריך כאן צצבר(ט:):
ונאמר דה"ן **אואין**. תימה כיון דגמר'
מפקדון ניצעי צהלוזה וצנעשק ייחוד כלי
כדאמרין גצי שזועת הפקדון צצהזה (ב"מ דף
מח.):

אואין בושטה יוביחו. דעיקר לא אחי
להפסידה כמוצתה אלא להשקומה: מושצע

המתקיימת כו'. ואין לך עדות צו צלא
זו אלא צתציעת ממון כדמפרש ואיל':
מנה מניתי לך **צפני** **פלוגי** **ופלוגי**.
הם ראו שמניתי לך אצל לא הודעתים אם
הם מתנה או הלוזה או פרעון ואמר לו
הלה יצואו פלוגי ופלוגי ויעידו שמניתי לי
צפניהם ואני פורע לך: ואינו

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

שהוציא פלוגי שם רע על צחי. ואמר
צצ"ד לא מנחתי לצתך צתולים ונמנא
צדאי ולא הספקתי להעמידו שם צדין
למוצעו קנס של מנה כסף: **הודה מפי
עצמו**. צצ"ד זה שהוציא שם רע צצ"ד
אחר פטור. קס"ד השתא דלפילו צאו
עדים לאחר שהודה קאמר פטור וקמני
המשציע את העדים קודם הודאה
חייבין אלמא משציע עדי קנס חייבין:
הא מני ר"א צר"ש **היא**. ואליביה
לא אציעא לי דלדידיה הוי קנס ממון
כיון דלא מיפטר צהודאמו: **אסאן**
לרצנן. קושאף היא. ומשני כולה ר'
אלעזר היא והאי דקמני הודה מפי
עצמו פטור לאו שצאו עדים אחר
הודאה קאמר אלא צהודאה צלא
עדים וטעמא הוא דקא יהיב למילתיה
מש"ה העדים חייבין משום דממונא
אפסדוה דאין מודה צקנס פטור אלא
כל זמן שהודה מפי עצמו אחר
אם צאו עדים אחרי כן חייב הלך
ממון גמור הוא: **בתנ'י** **שאני**
כסן כו' פטורין. כדמפרש צגמ'
שאין הענין מדבר אלא צכפירת
ממון: **שאנס איש פלוגי או פסה**
צמו של פלוגי. שאנס ראובן צמו
של שמעון וצמו דקמני אחיש פלוגי
דלעיל קאי דמתא לעיל מינה שאיש
פלוגי כהן או לוי ואינו צן גרושה
ועליה קאי או שהציען שאנס איש
פלוגי את צמו של אותו דלייריין
ציה עד השתא: **פטורין**. דצעין
שישמעו מפי התוצע ואכטריין למיתנייה
משום דמוקמינן לה צצא צהרשאה
אפ"ה אינו צעל דינו צו כשאר ממון
דמידי דלא מטא לדייה מעולם לא
מלי למכחז הרשאה עלייה: **ושאנל**
צי צני. חצלה היא חצורה: **פטורין**.
שאין כאן הפסד ממון שאם העידו
היה הכן מתחייב מיתה ולא ממון:
ושחנל צי חצירי ושהדליק **אם גדישי**
צצנת. שחנל צי צצנת או הדליק
גדישי צצנת דתרווייהו חיוב מיתה
נייהו פטורין. וי"מ שאנס איש פלוגי
ופיתה את צמו האז הבא על צמו
וטעמא דפטורין משום דליכא חיוב
מיתה ואף אי כן שמעתי וא"א
להעמידה דאפי' צלא חיוב מיתה נמי
מאן קא תצע השתא אם חגסה
אחר קיס לן צושתה ופגמה וקנסה
לאזיזה (א) חגסה אזיזה קנס זעיי
לשלומי לה צתמיה: **גב' הא קמני**
סיפא עד שישמעו מפי **התוצע**. דקתני
סיפא שילת ציד כו' עד שישמעו מפי
התוצע: **צצא צהרשאה**. שמניהו
אפטורופוס על כך הלך אי צתציעת
ממון היא הוו מחייבי: **אורכתא**.
הרשאה. ולשון שולטנות הוא כמו
(ב"ב דף קסד:) צצנת פלוגי אורכן
שלטון אף כאן אורכתא השלטת
שהשלטעו על צעל דינו לתוצעו:
אמעטנלי. לפי שאינו צעין והעדים
מעידין על מה שכתבו מחמת שיש לי
ציד פלוגי כך וכך: **היכא דכפרי'**.
שכבר נשמע שהנתצע כפרן דהשתא
מחוי צשיקרא שחתמו על מ"ש זה שיש

לי ציד פלוגי כך וכך: **מנין שאין
הכסוח**. דשמיעת קול מדבר אלא צעדות
צתציעת ממון: **נאמר כאן אואין**. או
ראה או ידע: **ונאמר להן אואין**. צצצועת
הפקדון צפקדון או כתשומת יד או
צגול או עשק: **אואין דרוצא**. או
צאזיזה הכהו או השליך עליו צצדיה:
אואין דסוטא. או עצר עליו רוח
קנאה או איש אשר תעצר עליו וכו':
יש עמאן שזועט. והשציע הכהן את
האשה (צמדבר ה:) **הא כיצד**. יש
צציעה שהוא חייב כו' ולקמיה (ג.)
פרין איפוך אנא: **צעדות** מניתי לך
צפני **פלוגי** **ופלוגי**. הם ראו
שמניתי לך אצל לא הודעתים אם הם
מתנה או הלוזה או פרעון ואמר לו
הלה יצואו פלוגי ופלוגי ויעידו שמניתי
לי צפניהם ואני פורע לך: ואינו

מסורת הש"ם

(א) [ב"ק עה.]. (ב) [נ"ל ושהדליק וי"א
צמשה צתשיות(ג) [ולקמן לה.]. (ד)
ב"ק דף ע. צבורות דף מט.]. (ה)
[כמוצות מח.]. (ו) [נ"ל לר' עקיבא]. (ז)
[נ"ל צצ"ק ע.]. (ח) [רש"ל מ"ו, (ט)
[נבצ"ק ע. הארכיבו פוס' צוה].

תורה אור השלם

- ונפיש בי תחטא
- נפש בי תחטא ותקעלה מעל בין
ובחש בעמיתו צפקדון או בתשומות
יד או צגול או עשק את עצמיתו:
ירקא ה כא
- (ב) ואם בשנאה יחדפנו או
השליך עליו בצדיה וקמת: (כא) או
באיבה הכהו בקדו וקמת מות
וימות תפובה רצח הורא גאל
הקם וקמת את הרצח צפגעו בו:
כמדבר לה כ-כא
- ועבר עליו רוח קנאה וקנא את
אשתו וקנא את אשתו וקנא
נטמאה או עבר עליו רוח קנאה
וקנא את אשתו וקנא לא כמדבר
בי יד
- או איש אשר תעבר עליו רוח
קנאה וקנא את אשתו ותעמיד את
האשה לפני י' ועשה לה הבקו את
כל התורה וכו': כמדבר ה ל
- והקדח כי יאשם לאחת מאלה
ותתורה אשר תקטא עליה: וירקא
ה ה

הגהות הב"ח

(א) תוב' [נצט"ל ד"ה ושאנס וכו'
לשלומי לה בתמיה ונראה: (ב)
בא"ד דסיפא אשמעי'. י"ב וליכא
לאקשויי רישא למח ליה דליכא
למימר לא זו אף זו קמי אף קשה
אמאי פריך מדקמני סיפא עד
שישמעו מפי התוצע מרישא גופה
ה"ל לאקשויי וי"ל דמיתא ליה
לאקשויי מטפי' דתני צה צהדיא
עד שישמעו מפי התוצע:

גליון הש"ם

תוב' ד"ה היבא וכו' דקרקע אינה
נגולת וכמ"ד המשביע עדי קרקע
חייב. תמיהני הא צתמנוצאר
דלמ"ז אין קרקע נגולת דדריש
כללי ופרטי ס"ל צודאי דהמשציע
עדי קרקע פטור וצ"ע:

מסורת הש"ס

(א) [קוטה לג. כריתות טז.], (ב) [למן לז.], (ג) ב"ב נג.], סנהדרין לו : [מספתא דב"ק פ"ג,], (ד) [סנהדרין לו : ע"ש], (ה) [ויקרא ה', (ו) [נדפיי' למדע], (ז) הא דקאמר. כ"ל דש"ל, (ח) ז"ל אמרין, (ט) [נוע"ט מוס' יבמות קכ : ד"ה אלא וד"ה חיישין ומוס' כמות לג : ד"ה דלמא ומוס' גיטין ע : ד"ה אלא מעשה וד"ה חיישין].

תורה אור השלם

- וּנְפֹשׁ בִּן תִּחְטָא וְיִשְׁמְעָה קוֹל אֱלֹה וְהָוָא עַד אִין רָאָה אִין יָדַע אַם לֹא יִגְדִל וְיִשְׁאָא גוֹזַל:
- נֶפֶשׁ בִּין תִּחְטָא וְיִשְׁמְעָה מַעַל בֵּין וּבְחֹשׁ בְּעֻמְתוּהוּ בִּפְקֻדוֹן אִין בְּתִשְׁמוּת יָד אִין בְּגוֹל אִין עִשְׂק אִין עֻמְתוּהוּ: וְיִקְרָא הָ כֹא:
- אִין נֶפֶשׁ בִּין תִּשְׁבַּע לְבָטֵא בִּשְׁפָתֶיהָ לְהָרַע אִין לְהַשִּׁיב לְכָל אִשְׁרָא בִּשְׁטָא הָאָדָם בִּשְׁבַּעָה וְיַעֲלֵם מִמֶּנּוּ וְהָוָא יָדַע וְיִשְׁאָם לֵאחֹר מֵאֵלָה:
- וְהָיָה בִּין יִאשְׁמַע לֵאחֹר מֵאֵלָה וְהַתְּהַדָּה אִשְׁרָא חָטָא עֲלֵיהּ: וְיִקְרָא הָ ה' עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים אִין שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוֹמֶת הַמֶּת לֹא יוֹמֶת עַל פִּי עֵד אֶחָד: דְּבָרִים י' ו'

גליון הש"ס

רש"י ד"ה שכן תחטא ובי' תחטא לג"ש: תמוה לי ה"ה קאי על ר"א ולא ילף מתחטא תחטא. וגם אם היו ג"ש אף אמרין עלה דלדריכה מביטוי ה"ל למיף שכן תחטא מתחטא וגם מה זכרין ר"א ללימודא דלואין כיון דילף גמ"ש דתחטא. ולזה היה נראה בפשטו דמה דלמרין שכן תחטא תחטא היינו דדומה יומת לפקדון כיון דבשיטת כתיב תחטא וכדלמרין עלה דלדריכה מביטוי שכן תחטא מתחטא היינו דלענין זה דומה יומת לביטוי. ודברי רש"י נע"ד:

מוסף רש"י

שזה הרגו. שדרך סוקס מוויזיס (ז"ל מיוזיס. ע"י ירמיה ה' ה') להכות סוקס שמלודו (סנהדרין לו:). או אני או אתה. שמעון בן שטח קאמר ליה הכי (שם).

ואינו חייב אלא אחס צפני צ"ד.
אס השציעס צצ"ד: **שלא עשה בו מושבע.**
מפי אחרים כנשבע עצמו. ולקמן מפרש לה לכולה: **או או ביטוי.**
או נפש כי תשבע לבטא להרע או להטיב: **שכן חטאא מתחטא.**
בשניהם כתיב * תחטא לג"ש: **חטאא מתחטא.**
עדות וביטוי כחטאא אזל שצועת הפקדון כחשס: **שכן חט"א צמוז"ד סצע"הוכפרי"ה[נועזרי"ה].**
סימן הוא.

שכן חטאא תחטא מתחטא ובשניהן חייב על המוזיד אזל ביטוי כתיב זה ונעלס: **תצעיה וכפריה.**
עדות ופקדון צאין ע"י טענה וכפירה מה שאין כן בשצועת ביטוי: **ועצריה.**
עדות ופקדון שמהי השצועות לשעבר אזל ביטוי עיקרה להצא: **חטא"ס שירד"ה לחומ"ט.**
סימן הוא.
עדות וביטוי שניהן כחטאא ובטולה ויורד ואין בהם חומס לאפוקי פקדון שהוא כחשס וצקרנן קצוע ומוסוף עליו חומס כדכתיב (ויקרא ה') ושלס אותו כרשאו ותמשטיו יוסף עליו: **אחאין דר"א סמך.**
דלוינו אלא תצציעת ממון ואתצציעת ממון גופה קאמר יש מהן שהוא חייב ויש מהן שהוא פטור: **מאי בינייהו.**
הי נינהו תציעת ממון דפטור ריע ומחייב זהו ר"א: **לר"א חייצין.**
דגבי השצת גזילה שמעי' ליה לקמן (דף לו:): דמחייב השצה על גזילת קרקע וקס"ד דהוא הדין לשצועת הפקדון או לשצועת העדות: **ולר' יוחנן דאמר משביע עדי קרקע פטור אפי' לר"א.**
וכן לשצועת הפקדון לקמן היא צפ' שצועת הפקדון (סס): **איכא צינייהו עדי קנס.**
לר"א חייצין

וכן בשצועת הפקדון דשמעינן ליה [סס] דדריש פרשת שצועת הפקדון צריצוי ומיעוטוי גבי והשיב את הגזלה ^(ט). והא דלמרין כחצוצות (דן מז). גבי פקדון ילאו אלו שהס קנס דלא כר"א: **נימא ר' יוסי הגלילי.**
דאמר אין עדות מתקיימת אלא כצראה וידיעה חוץ מעדות ממון: **לויס לוי דרבי אחא.**
דלדין ומחייב צדדמי כגון גמל האוחר צין הגמלים דמחייב ליה צלא רציה צדדמי: **האוחר.**
צועט צרגליו. ולי נראה כצכא לחקק לנקיצה הוא נלחם ומכה צרגליו גמלים סקציצותיו ולשון אוחר נופל בתשמיש גמלים דתניא צצכורות (דף טז.) גמל אחר כנגד אחר: **דאי איס לוי דר' אחא.**
דלדין צדדמי: **דיני נפשות נמי משכחת לה.**
דמתקיימת צלא רציה כגון הא דשמעון בן שטח דאי דיינת ליה צדיני ממונות גבי גמל משוס צדידוע שזה הרגו ה"נ צידוע שזה הרגו: **אלא רציה צלא ידיעה היכי משכחת לה.**
אס ראה שהרג אדם ואינו יודע מי הוא ההרג מי מצי מסהיד עליה מי לא צעיי ^(ז) למידק בו': **קסבר ר' יוסי הגלילי.**
מילתא צאפי נפשה היא והכי קאמר ^(ז) מדקאמר ר' יוסי הגלילי אין שצועת העדות אלא צעדות המתקיימת צדיעה צלא רציה ורציה צלא ידיעה ש"מ דס"ל משביע עדי קנס דלוגס ומפתה וכפרו פטורין: ועדים

נהי ידיעה בלא ראיה אשכחן לה ראיה בעל בתולה בעל בלעל ויחיב רב המנונא קמיה דרב יהודה ויחיב רב יהודה וקא מיבעיא ליה מנה מניתיך בפני פלוני ופלוני

ועדים

חייב בשלמא ידיעה בלא ראיה משכחת לה. מי לא בעי ידע אי נכרית בעל או בת ישראל בעל: מנה מניתי לך בפני פלוני ופלוני

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

לד.

בושבע כנשבע ומוזיד בשווג.
וליכא למימר דהיא גופה נילף צק"ו דליכא למימר שצועת ביטוי יוכיח ומיהו צמה מצינו מצי גמר לה וגראה דהיינו הא דפריך לקמן ליגמר נמי שצועת פקדון משצועת העדות למושבע מפי אחרים וכ"ת דלדריכה נילף מביטוי מסתברא דליכא למילף טפי מעדות שכן חטאא תצציה כפריה ועצריה: **ה"ג תבעיה כפריה ועבריה.**
ולית דל"ג ועצריה משוס דשצועת ביטוי אימא [נמין] לשעבר לר"ע ול"נ דל"כ תצציה וכפריה תרי מילי ניניהו מדקאמר הנך נפישן ולקמן צשמעתין מוכח דחדא היא דפריך דלדריכה מעדות ה"ל למילף שכן חטאא הדיוט שצצועה תצציה וכפריה ואחאין ומשני הנך נפישן ואי חסיצי צתרי אס כן לא נפישן:

דאי אית צ"ה דר' אחא בדיני נפשות נמי משכחת לה.
משמע הכא דר' אחא אית לה ^(א) אומדנא צדיני נפשות ותימה דצפ' אחד דיני ממונות (סנהדרין דף לו:). גבי כיצד מאיימין על דיני נפשות שמא תאמרו מאומד ראיתם ודייק צגמ" (סס): הא צדיני ממונות ^(ב) אמרינן כמאן כר' אחא כ' משמע דלא איירי רבי אחא צדיני נפשות וי"ל דודאי מעיקרא דס"ד דלא מיתוס קצנן ע"כ מוקי לה כר' אחא ואלית לן למימר דלא איירי אלא צדיני ממונות דוקא ולא צדיני נפשות כי היכי דמיתוס מתני' כוותיה אזל לפי המסקנא דמוקי לה כצנן מ"ל דר' אחא אית ליה אומדנא אפי' צדיני נפשות אזל עוד תימה דמשמע משוס דלית ליה צדיני ממונות אית ליה נמי צדיני נפשות וא"כ אפי' לית ליה דר' אחא משכחת לה אומדנא צדיני נפשות לכ"ע כמו שעלתה לו נשיכה על ראשו ונקצ קרוס של מוח דלפי צנן מורו צהאי אומדנא כדמוכח צפרק כל הנשצעין לקמן (דף מו:): כגון שעלתה לו נשיכה על גבו וצין אצילי ידיו וי"ל דהמ"ל ולטעמין:

ע"פ פי שנים עדים.
חצר היה וכמ"ד (מכות דף י: וצנהדרין ט:): דאין צריך התראה ואע"פ שהיה כאן פייטוס וצנצול רוח שהרי צחורצה היה לא היה פוטרו צצציל כך דדוקא גבי גלות הוא דפטרי' ליה צפ' צתרא דיצמות (דף קכ: וסס) משוס דמיימרי קרצי דכתיב כמה זמנין ויפל עליו וימות אזל ממימת צ"ד לא מייפטר צצכי תדע דהא אמרינן (סנהדרין עח:) שהיו חוצצים אותו ומיהו מכאן יש לדחות ולאוקמיה כגון דמחייא צציתא דשישא ולא פרכים וכן צריך לאוקומה למאן דמוקי צפ' אלו נעירות (כחצוצות לג:): לקרע צשווג ומצי ונקס ונקס מגלות ^(ט):

אי' טריפה הרג אי שלם הרג.
תימה הא אזלינן צתר רוצח דמרוצח דייקינן לה צפ"ק דחולין (דף יא: וסס) דלא חיישינן דלמא צמקוס סייף נקצ הוה וי"ל דמייירי כגון דליכא קמן מד טריפה וחד שלס דצריך לידע איה מהס הכג:

ועדים

עין משפט ונר מצוה

ע א מיי' פ"ח מהלכות מוקי ממון הלכה יד קמג עשין סח טוש"ע מו"מ סימן תח סעיף ב:

רבינו חננאל

או או ביטוי יוכיחו שנאמר או נפש כי תשבע לבטא בשפתים. שהן אואין ויש בהן שבועה ואין בהן כהן ומדברין שלא בתביעת ממון כו'. תחטא תחטא לגי'ש נאמר כאן ונפש כי תחטא [ושמעה קול אלה ונאמר להלן נפש כי תחטא] ומעלה מעל בה' וגו' מה להלן תביעת ממון אף כאן תביעת ממון. אדרבה מביטוי הוה ליה למילף. שכן תרוייהו תחטא לאפוקי פקדון דאשם הוא. ופריקין מסתברא מפקדון הוה כשווג כדחתן בכריתות. ד' תחטא תחטא כתיב בהו. ושניהן מביאין על הודון כשווג כדחתן בכריתות. ד' תאמרו מאומד ראיתם ודייק צגמ" (סס): הא צדיני ממונות ^(ב) אמרינן כמאן כר' אחא כ' משמע דלא איירי רבי אחא צדיני נפשות וי"ל דודאי מעיקרא דס"ד דלא מיתוס קצנן ע"כ מוקי לה כר' אחא ואלית לן למימר דלא איירי אלא צדיני ממונות דוקא ולא צדיני נפשות כי היכי דמיתוס מתני' כוותיה אזל לפי המסקנא דמוקי לה כצנן מ"ל דר' אחא אית ליה אומדנא אפי' צדיני נפשות אזל עוד תימה דמשמע משוס דלית ליה צדיני ממונות אית ליה נמי צדיני נפשות וא"כ אפי' לית ליה דר' אחא משכחת לה אומדנא צדיני נפשות לכ"ע כמו שעלתה לו נשיכה על ראשו ונקצ קרוס של מוח דלפי צנן מורו צהאי אומדנא כדמוכח צפרק כל הנשצעין לקמן (דף מו:): כגון שעלתה לו נשיכה על גבו וצין אצילי ידיו וי"ל דהמ"ל ולטעמין:

או ראה או ידע בעדות המתקיימת בראיה בלא ידיעה. כגון מנה מניתי לך בפני פלוני ופלוני ובידיעה בלא ראיה. כגון מנה הודית לי בפני פלוני ופלוני. וכי האי גונא לא משכחת לה אלא בתביעת ממון. לימא לית ליה לרבי יוסי הגלילי הא דתניא ר' אחא אמר גמל האוחר בין הגמלים ונמצא גמל הרוב בצדו בידוע שזה הרגו (ראיה) [דאי איתן] ליה בדיני נפשות נמי משכחת לה כגון מעשה דשמעון בן שטח שראה אחר רץ אחר חבריו לתורבה ורץ אחריז ומצא אחר הרגו מפרפר ודם מטפטף כו' הנה ידע שודאי זה הרגו. אבל בראית העין לא ראהו ואסיקנא אפילו תימא אית ליה. בשלמא ידיעה בלא ראיה משכחת לה כי האי גונא אלא ראיה בלא ידיעה היכי משכחת לה לא בעי מידע עובד כוכבים הרג או ישראל הרג אס אדם טרפה הרג או שלם הרג ש"מ קסבר רבי יוסי הגלילי משביע עדי קנס פטור דאי ס"ד חייב ידיעה בלא ראיה אשכחן לה ראיה בעל בתולה בעל בלעל ויחיב רב המנונא קמיה דרב יהודה ויחיב רב יהודה וקא מיבעיא ליה מנה מניתיך בפני פלוני ופלוני

חייב בשלמא ידיעה בלא ראיה משכחת לה אלא ראיה היכי ידיעה היכי משכחת לה. מי לא בעי ידע אי נכרית בעל או בת ישראל בעל: מנה מניתי לך בפני פלוני ופלוני